

Risk iřtahi tahvil faizlerindeki gerilemenin etkisiyle bir miktar toparlanıyor

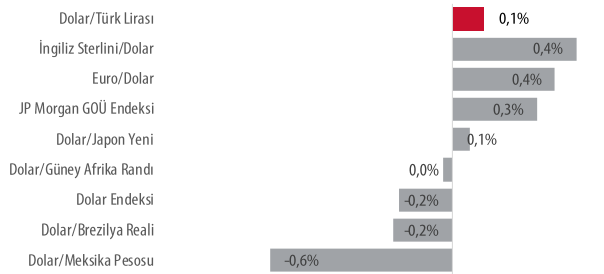
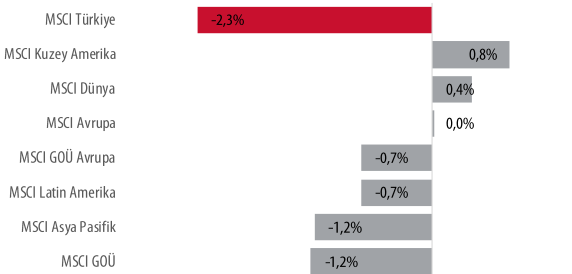
Küresel riskli varlıklara olan talep dün ayrışan bir tablo çizdi. Gelişmiş ölkelerin genelinde Eylül ayı nihai hizmet ve bileşik PMI verileri sınırlı da olsa yukarı yönlü güncellendi. ABD’de Eylül ayı ADP verileri özel sektör istihdamının beklentilerin altında arttığını ortaya koyarken, ISM hizmet endeksi Eylül’de geriledi. Ayrıca ölkede fabrika siparişleri Ağustos ayında tahminlerin üzerinde artış gösterdi. Öte yandan, Euro Bölgesi’nde perakende satışlar beklentilerin ötesinde gerilerken, üretici fiyatları aylık bazda tahminlere paralel geldi. Gelişmiş ekonomi merkez bankası yöneticilerinden önemli bir mesaj gelmezken, ABD 10 yıllık tahvil faizi 7 baz puan düşüşle %4,74’e, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 2 baz puan gerileyerek %2,94 seviyesine indi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %1,2 gerilese de MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %0,4 artış kaydetti. Dolar endeksi %0,2 düşerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,3 değer kazandı. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı küresel büyümeye yönelik endişelerin artmasıyla %5,6 gerilerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %3,9 artış yaşandı. Altının ons fiyatı %0,1 düşüş gösterdi.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahi dün kırılğan bir seyir izledi. Ticaret Bakanlığı Eylül ayı öncü dış ticaret istatistiklerini yayımlarken, ithalattaki düşüşle dış ticaret açığı geçen yılın aynı ayına göre sert daraldı. TCMB Eylül ayına ilişkin fiyat gelişmeleri raporu ile reel efektif döviz kuru verilerini yayımladı. Dün Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %2,1 ve %2,3 geriledi. Ülke risk primi gerilerken, kısa vadeli TL cinsi tahvil faizleri yükseldi. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,3 değer kaybetti.

Yeni günde küresel piyasalar tahvil faizlerindeki gerilemenin etkisiyle pozitif bir seyir izliyor. Almanya’da Eylül ayı dış ticaret rakamları beklentilerin altında kalırken, ihracat ve ithalat aylık bazda sırasıyla %1,2 ve %0,4 düşüş gösterdi. Bugün küresel tarafta ABD Ağustos ayı dış ticaret verileri takip edilecek. Yurtiçinde ise makroekonomik veri akışı sakin.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	27,49 ▲ 0,1%	BİST 100	8.333 ▼ -2,1%
TR 2Y	29,99 ▲ 11 bp	TR 10Y	26,46 ■ 0 bp
DX	106,8 ▼ -0,2%	MSCI Dünya	2.811 ▲ 0,4%
Altın (ons, \$)	1.821 ▼ -0,1%	ABD 10Y	4,74 ▼ -7 bp
Brent (varil, \$)	85,8 ▼ -5,6%	Karbon (ton, €)	81,7 ▲ 2,5%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket**MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)****Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri**

Ülke	Veri / Geliřme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
ABD	Dış Ticaret Dengesi (milyar dolar)	Ağustos	-62,3	-65,0

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

ABD’de özel sektör raporu Eylül’de istihdam artışının beklentilerin altında kaldığını gösterirken, ISM aktivite endeksi hizmet sektöründe ılımlı yavaşlamanın sürdüğünü teyit etti. ADP özel sektör istihdam raporu Eylül’de 150 bin olan beklentilerden zayıf 89 bin kişi artışa işaret etti. Ağustos ayında 54,5 olan ISM hizmet sektörü aktivite endeksi Eylül’de 53,5 olan beklentilerin hafif üzerinde kalarak 53,6 seviyesinde geldi. Markit hizmet sektörü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) da aynı dönemde 50,5’ten 50,1’e indi. Öte yandan, Ağustos ayında fabrika siparişleri %0,3’lük tahminlerin üzerinde %1,2 artış kaydetti.

Euro Bölgesi Eylül ayı hizmet sektörü PMI verileri beklentilerin üzerinde kalırken, perakende satışlar Ağustos’ta sert geriledi. Ağustos ayında 47,9 olan ve Eylül’de 48,4 olarak hesaplanan hizmet sektörü PMI nihai verilere göre 48,7’ye revize edildi. Aynı dönemde 46,7 seviyesinden 47,1’e toparlandığı açıklanan bileşik PMI da 47,2’ye güncellendi. Almanya ve Fransa’da hizmet sektörü sonuçları ön hesaplamalardan güçlü gelirken, İtalya’da toparlanma sınırlı kaldı. Bununla birlikte, bölge genelinde Ağustos ayında perakende satışlar aylık bazda %0,5’lik beklentilerin ötesinde %1,2 gerilerken, yıllık bazda %2,1 azalış yaşandı.

TCMB Eylül ayı fiyat gelişmeleri raporunu yayımladı. Raporda TL’de yaşanan değer kaybı, ücret artışı ve vergi düzenlemeleri kaynaklı gecikmeli etkilerin yayıfladığı, aylık fiyat artışlarının hizmetler ile alkol-tütün dışında kalan gruplarda yavaşladığı belirtildi. Hizmet grubunda hâkim olan dönemsel fiyat belirleme ve geçmiş enflasyona endeksleme davranışları neticesinde güçlü fiyat artışlarının genele yayılan bir şekilde devam ettiği vurgulandı. Eylül ayında üniversite ücreti, okul servisi ve yurt ücreti gibi eğitimle bağlantılı kalemlerin yüksek fiyat artışları ile öne çıktığı, kirada süregelen yükseliş eğiliminin güçlendiği belirtildi. Gıda grubunda genele yayılan fiyat artışlarının devam etmekte birlikte, aylık fiyat artışının ekmek ve tahıllar ile sebze fiyatları öncülüğünde son iki aya kıyasla yavaşlama kaydettiğinin altı çizildi.

Ticaret Bakanlığı Eylül ayı öncü dış ticaret verilerini yayımladı. Öncü verilere göre ihracat Eylül’de bir önceki yılın aynı ayına göre %0,3 artışla 22,7 milyar dolara yükseldi. İthalat ise %14,1 düşüşle 27,7 milyar dolar seviyesine geriledi. Böylece Eylül ayı dış ticaret açığı geçen yılki 9,6 milyar dolar seviyesinden 5,0 milyar dolara geriledi. Bu sonuçlarla Ocak-Eylül 2023 döneminde ihracat %0,3 düşüşle 187,5 milyar dolara gerilerken, ithalat %1,3 artışla 274,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. 2022 Ocak-Eylül döneminde 83,1 milyar dolar olan dış ticaret açığı 2023’ün aynı döneminde 87,3 milyar dolar oldu.

Eylül’de TL reel olarak değer kazandı. TCMB verilerine göre Eylül’de reel efektif döviz kuru endeksi aylık bazda %5,9 yükselerek 55,5 değerini aldı. Söz konusu dönemde gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri karşısındaki reel değer kazancı %5,2 olurken, gelişmiş ekonomi para birimleri karşısındaki reel değerlenmesi %6,6 seviyesini buldu.

Avrupa Birliği Kopernik İklim Değişikliği Dairesi geçtiğimiz Eylül ayının tarihteki en sıcak Eylül olduğunu açıkladı. Buna göre Eylül 2023'te sıcaklıklar sanayileşme öncesi 1850-1900 döneminden 1,75°C, önceki rekordun 0,5°C yukarıda gerçekleşti.

IMF ülkelerin net sıfır hedeflerine ulaşmak için harcama temelli politikalara yönelmesinin kayda değer bir borç yükü yaratacağına dikkat çekiyor. IMF Mali İzleme raporunun analitik bölümünde iklim krizinin maliye politikalarında yarattığı etkilere değinirken, ülkelerin harcama odaklı politikalarının borcun GSYH’ye oranını 45 ila 50 yüzde puan arttırabileceğine işaret ediyor. Net sıfır yolunda gerekli adımların atılmaması durumunda ise iklim değişikliğinin yaratacağı maliyetlerle karşılaşılacağını hatırlatan IMF, karbon vergileri ile bütçe gelirlerinin desteklenmesini öneriyor. Harcama ve gelir politikalarının eşanlı uygulandığı gösterge niteliğinde bir senaryo çalışan IMF, bu durumda kamu borcunun GSYH’ye oranının 2050 yılına kadar 10-15 yüzde puan artış ile sınırlanabileceğine, bunun da yıllık ortalama 0,4 yüzde puan birincil bütçe açığı anlamına geleceğine dikkat çekiyor. Çalışmada altı çizilen bir başka nokta da, bu politika setinin uygulanmasında gecikilen her yılın 0,8 ila 2 yüzde puan kamu borcunda artış yaratabilecek olması.

Kalkınma Gündemi

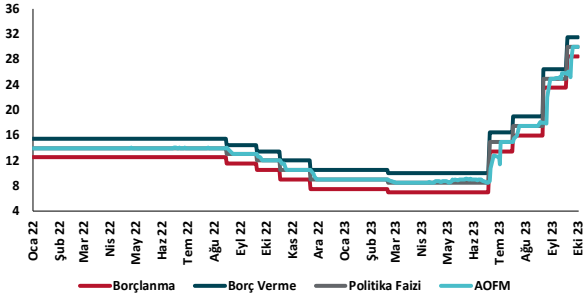

Şirket ve Sektör Haberleri

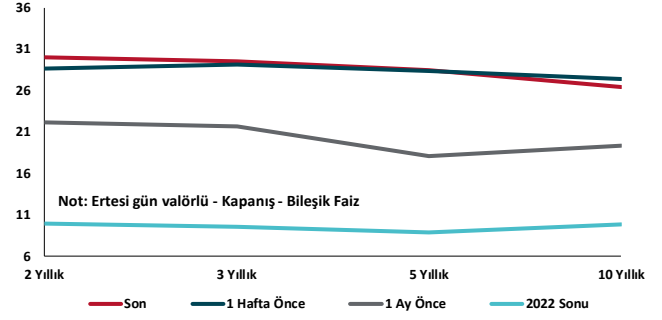
Otokar, Birleşik Arap Emirlikleri'nde bir ihaleye teklif verdi. Roads & Transport Authority'nin (RTA) açtığı ihale 400 adet 12 metre dizel tip otobüs alımı ve ilgili araçların 10 yıllık bakım ve servisini içeriyor.

Floransa Belediye Meclisi Airbnb gibi platformlar aracılığıyla kısa süreli yeni ev kiralamalarını yasakladı. Buna ek olarak, evlerini kısa süreli kiralamadan çıkarıp uzun süreli kiraya veren ev sahiplerine üç yıl boyunca konut vergilerinde indirim yapılması öngörülüyor. Floransa Belediye Başkanı Dario Nardella yaptığı açıklamada 2016'dan bu yana Airbnb üzerinden kiraya verilen apartman sayısının 6,000'den 14,378'e çıktığına, aynı dönemde ortalama kiralara ise %42 yükseldiğine dikkat çekti. Türkiye'de ise basına yansıyan habere göre günlük kiralık evler ile ilgili yasa tasarısının önümüzdeki haftalarda Meclis'e sunulması bekleniyor.

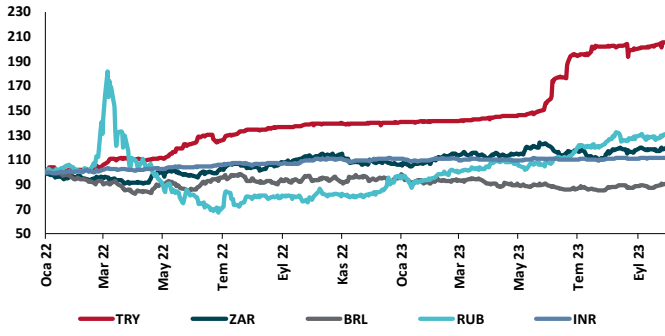
TCMB Faiz Koridoru

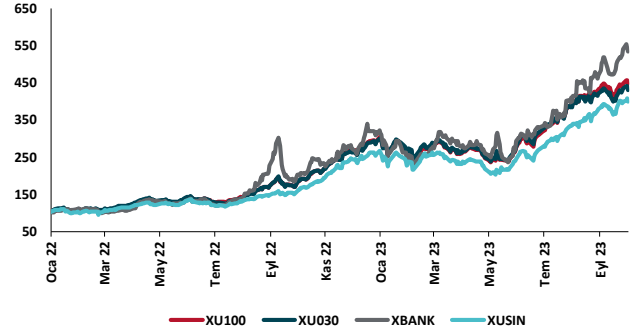
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

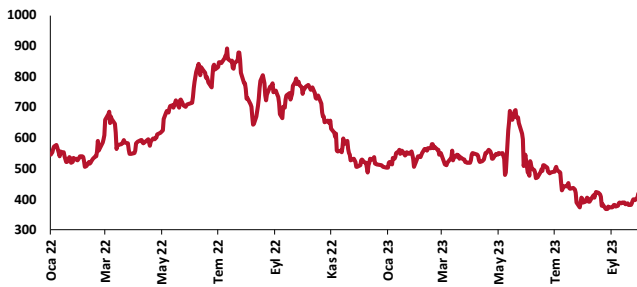
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

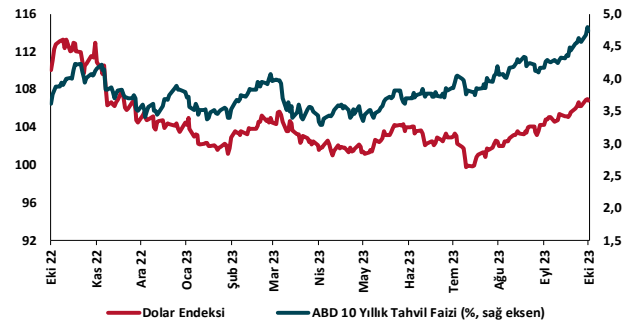
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

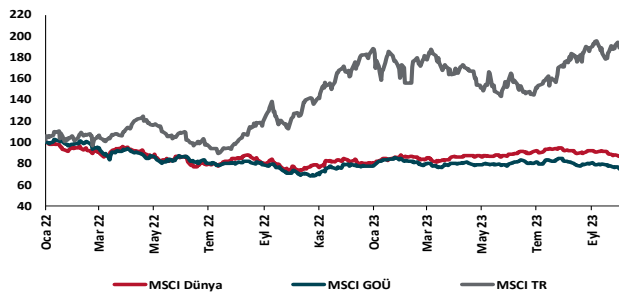
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

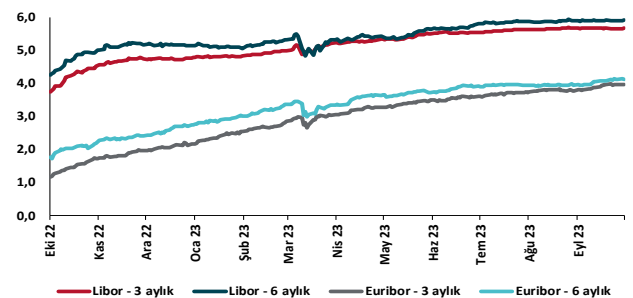
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.